การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน อำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

PARTICIPATIVE MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SONG PHI NONG DISTRICT SCHOOL GROUP UNDER SUPHAN BURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วรรณิศา ช่อมะม่วง
Wannisa Chomamuang

สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University
e-mail : WannisaBPrc@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ ประชากร จำนวน 621 คนเป็นครูกลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซีและมอร์แกนจำนวน 242 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) To study participative management of school administrators in Song Phi Nong District School under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2; (2) To compare participative management of school administrators in Song Phi Nong District School under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2, classified by age, educational level, and work experience.

The research was survey research, The population consisted of 621 teachers who work in Song Phi Nong District School under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined by Krejcie & Morgan's table and obtained by stratified random sampling technique, totaling 242 teachers. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The result of the research were: (1) participative management of school administrators in Song Phi Nong District School under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2, overall, and in each aspect was at a high level; and (2) comparison of participative management of school administrators in Song Phi Nong District School under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2, classified by age, educational level, and work experience, overall, and in each aspect were not different.

Keywords: Participative Management, School Administrators, Song Phi Nong District School, Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการบริหารแบบประชาธิปไตย (Democratic Management Theory) ที่พัฒนาโดย McGregor (1960) ในทฤษฎี Y ที่มองว่ามนุษย์มีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ และต้องการมีส่วนร่วมในการทำงาน นอกจากนี้ Yukl (2013) ได้อธิบายว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารที่ผู้นำให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กร โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความผูกพันต่อองค์กร (Organizational Commitment) และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

สำหรับบริบทของประเทศไทยการบริหารสถานศึกษาในอดีตมักเป็นการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจเพียงผู้เดียวหรือกลุ่มเล็ก ๆ ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมจากครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการศึกษาของวิโรจน์ สารรัตนะ (2563) พบว่าสถานศึกษาที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าสถานศึกษาที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีต่อคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการในการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหารบางส่วนยังคงยึดติดกับการบริหารแบบเดิมที่เน้นการสั่งการจากบนลงล่าง ขาดความเข้าใจในหลักการและวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ถูกต้อง รวมทั้งครูและบุคลากรบางส่วนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการเชื่อฟังผู้บริหาร ผู้บริหาร นอกจากนี้ ผู้ปกครองและชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทในการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา และมองว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียว

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อทำความเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหารให้สอดคล้องกับหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มาสังเคราะห์ ประกอบด้วย Cohen & Upholf (1980), ธร สุนทรายุทธ (2551), สุพัตรา พรหมเสนา (2553), จรุณี เก้าเอี้ยน และนฎกร ปิ่นสกุล (2557), วงศ์สุวรรณ & ศิริวรรณ (2561), สุภัททา อินทรศักดิ์ (2561) และพรเทพ เหมรานนท์ (2564) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

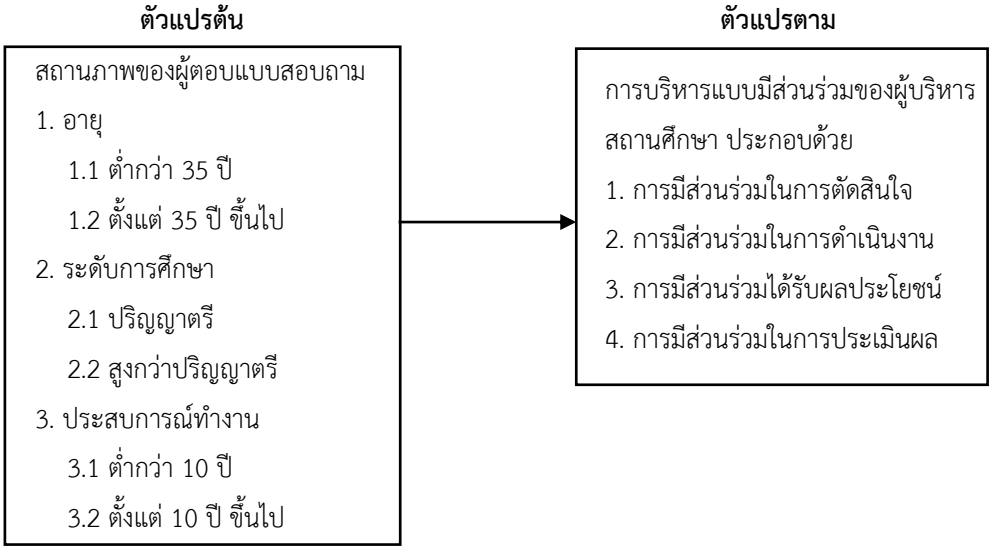

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 621 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 242 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan,1970: 607-610) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนประชากร (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยให้ระบุข้อมูลตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อวัดระดับเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert’s Five Rating Scale) กำหนดเกณฑ์การวัดระดับ ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามาก

3 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาน้อย

1 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล และหาคุณภาพเครื่องมือโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรง (Content validity) ของเนื้อหา ความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ดร.อมรรัตน์ ชีพนุรัตน์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์)
3.2 นางสาวสุพัชตรา อุ่นอารมณ์เลิศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีเฉลิมเขต
3.3 นางสุขกมล จันทรเนตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทุ่งเข็น

โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC (Index of item objective congruence) โดยกำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์การพิจารณาเลือกคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Conbach’s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

6. นำแบบสอบถามมาแก้ไขให้ถูกต้อง จัดพิมพ์ให้สมบูรณ์ และนำไปใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วยแบบสอบถามถึงโรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 242 ฉบับ เพื่อขอความร่วมมือ และตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล พบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและโดยภาพรวม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ กำหนดเกณฑ์การให้ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 22-24)

4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในะดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยการหาค่าที (t – test) แบบ Independent

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

สถิติพื้นฐาน

1. ความถี่ (Frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean = $\overline{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.)

สถิติที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

1.ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

2.ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. สถิติการทดสอบค่าที (t- test) แบบ Independent

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		

1.1 ต่ำกว่า 35 ปี	144	59.50
1.2 ตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	98	40.50
รวม	**242**	**100.00**
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	174	71.90
สถานภาพ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	68	28.10
รวม	**242**	**100.00**
3. ประสบการณ์ทำงาน		
3.1 ต่ำกว่า 10 ปี	89	36.78
3.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	153	63.22
รวม	**242**	**100.00**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 242 คน ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50 อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 36.78 มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 63.22

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

n = 242

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.80	0.50	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.90	0.47	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	4.00	0.46	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.96	0.46	มาก
รวม	**3.92**	**0.43**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92) และเมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.00) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = 3.96) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 3.90) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 3.80)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ของครูที่มีอายุต่างกัน

n = 242

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุ				t	p
	ต่ำกว่า 35 ปี (n = 144)		ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป (n = 98)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.81	0.49	3.78	0.52	0.416	0.677
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.91	0.43	3.90	0.52	0.268	0.789
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	4.01	0.44	3.98	0.48	0.416	0.678
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.97	0.45	3.95	0.48	0.223	0.824
รวม	**3.92**	**0.41**	**3.90**	**0.47**	**0.361**	**0.719**

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

n = 242

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 174)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 68)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.76	0.52	3.90	0.42	-1.816	0.071
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.88	0.48	3.97	0.42	-1.399	0.163

3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	3.97	0.46	4.08	0.42	-1.792	0.074
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.94	0.48	4.01	0.43	-0.997	0.320
รวม	**3.89**	**0.45**	**3.99**	**0.37**	**-1.790**	**0.075**

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

n = 242

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	**ประสบการณ์ทำงาน**				**t**	**p**
	ต่ำกว่า 10 ปี (n = 89)		**ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป** (n = 153)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.84	0.53	3.78	0.48	0.884	0.377
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.95	0.48	3.88	0.46	1.074	0.284
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	4.04	0.49	3.97	0.43	1.149	0.252
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.96	0.53	3.96	0.42	0.054	0.957
รวม	**3.95**	**0.47**	**3.90**	**0.41**	**0.860**	**0.391**

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบประเด็นสาระสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกด้าน ตั้งแต่การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน การร่วมรับผลประโยชน์ และการร่วมประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภ

ลักษณ์ ปะโปตินัง และอุไร สิทธิแย้ม (2566) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้นำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff ที่เน้นการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุษกร ศรีโมรา, จุฑารัตน์ นิรันดร, ธัญศญา ธรรศโสภณ และณัฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์ (2565) ที่ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตั้งแต่การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมรับผลประโยชน์ และการร่วมประเมินผล อันส่งผลให้เกิดความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นการศึกษาในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรีมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับที่ดี

2. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ของครู โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูทุกช่วงอายุได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันจากผู้บริหารสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการสถานศึกษา โดยผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลอย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติตามช่วงอายุ ทำให้ครูทุกช่วงอายุมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารในระดับที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ การที่ครูทุกช่วงอายุมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยังอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการทำงานเป็นทีม โดยครูรุ่นพี่และครูรุ่นน้องได้ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ครูรุ่นพี่ได้ถ่ายทอดประสบการณ์และภูมิปัญญาให้กับครูรุ่นน้อง ในขณะที่ครูรุ่นน้องได้นำเสนอแนวคิดและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้กับครูรุ่นพี่ ทำให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูทุกช่วงอายุ และมีมุมมองที่คล้ายคลึงกันต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรภัทร โคตรบรรเทา (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานโดยยึดหลักความเสมอภาคและความเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ครูทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติตามวัยหรืออายุ ส่งผลให้ครูทุกกลุ่มอายุรับรู้รูปแบบการบริหารของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งบทบาทหน้าที่และภาระงานของครูในสถานศึกษามีการกำหนดอย่างชัดเจนตามโครงสร้างการบริหารงาน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุของครูเป็นหลัก จึงทำให้ครูมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้โอกาสครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงวุฒิการศึกษา ครูทุกคนไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีต่างก็ได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาอย่างเสมอภาค การที่ผู้บริหารไม่ได้แบ่งแยกการปฏิบัติตามระดับการศึกษานั้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับความสามารถและประสบการณ์ของครูมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารที่ถูกต้องตามหลักการบริหารงานบุคคลสมัยใหม่ที่เน้นการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และทำให้ครูทุกคนมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและได้รับการยอมรับจากองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณี สมบูรณ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจากผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการบริหารที่เปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานอย่างทั่วถึง โดยไม่ยึดระดับการศึกษาเป็นเงื่อนไขในการให้โอกาสหรือบทบาทหน้าที่ ทั้งครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าล้วนได้รับการปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ส่งผลให้ครูมีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการใช้ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพของครูแต่ละคนในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญกับประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และความเหมาะสมของบุคลากรมากกว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้ครูทุกกลุ่มวุฒิการศึกษามีโอกาสในการร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน และร่วมประเมินผลในระดับใกล้เคียงกัน

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ครูที่มีประสบการณ์น้อยก็ได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมเช่นเดียวกับครูที่มีประสบการณ์มาก ทำให้ครูทุกคนรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร นอกจากนี้ การที่ครูทุกระดับประสบการณ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยังอาจเป็นเพราะผู้บริหารได้จัดระบบพี่เลี้ยงให้ครูใหม่ได้เรียนรู้จากครูที่มีประสบการณ์ ทำให้ครูใหม่ได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างใกล้ชิด สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้อย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ครูใหม่ได้นำเสนอแนวคิดใหม่ๆ ซึ่งช่วยให้องค์กรมีความทันสมัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งครูรุ่นเก่าและครูรุ่นใหม่จึงมีมุมมองที่ดีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thompson, S. K. (2020) ได้ศึกษาเรื่อง Building Professional Learning Communities through Participative Management in Elementary Schools ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมโดยไม่แบ่งแยกตามประสบการณ์ในการทำงาน นอกจากนี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็น และการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูรุ่นใหม่และครูที่มีประสบการณ์สูง ซึ่งช่วยให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีภายในสถานศึกษา ส่งผลให้ครูทุกกลุ่มประสบการณ์มีความเข้าใจต่อแนวทางการบริหารของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดยังช่วยลดความแตกต่างด้านทัศนคติและมุมมองในการทำงานตามช่วงประสบการณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีการประชุมหรือเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เช่น การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ก่อนการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ครูมีบทบาทในการริเริ่มและดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยอาจจัดระบบการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากร และการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง โดยดูแลให้ครูได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อย่างเป็นธรรม และเปิดโอกาสให้ครูได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในบทบาทที่หลากหลาย เช่น การเป็นวิทยากร กรรมการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและสร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพ

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาเปิดโอกาสให้ตัวแทนครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิภาพการใช้งบประมาณและทรัพยากรมากขึ้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา รวมถึงเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบ กระบวนการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในแต่ละด้านอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาสังกัดอื่น หรือพื้นที่การศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยและเพิ่มความครอบคลุมในการอ้างอิงเชิงวิชาการ

บรรณานุกรม

จรุณี เก้าเอี้ยน และนฎกร ปิ่นสกุล. (2557). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรภัทร โคตรบรรเทา. (2563). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

บุษกร ศรีโมรา, จุฑารัตน์ นิรันดร, ธัญศญา ธรรศโสภณ และณัฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2565). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พรเทพ เหมรานนท์. (2564). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

สุภัททา อินทรศักดิ์. (2561). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 12(2), 45-58.

ศุภลักษณ์ ปะโปตินัง และอุไร สิทธิแย้ม. (2566). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อรุณี สมบูรณ์. (2564). *ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development*, 8(3), 213-235.

Delbecq, A. L., Van de Ven, A. H., & Gustafson, D. H. (1975). *Group techniques for program planning: A guide to nominal group and Delphi processes*. Glenview, IL: Scott Foresman.

Leithwood, K., & Jantzi, D. (2006). Transformational school leadership for large-scale reform: Effects on students, teachers, and their classroom practices. *School Effectiveness and School Improvement*, 17(2), 201-227.

Thompson, S. K. (2020). Building professional learning communities through participative management in elementary schools. *Journal of Educational Change*, 21(4), 567-589. https://doi.org/10.1007/s10833-020-09387-y

Yukl, G. (2013). *Leadership in organizations* (8th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson